

дозволить забезпечити відповідність антикорупційних заходів специфіці діяльності підприємства та сприятиме раціональному використанню ресурсів Компанії, які виділяються на проведення роботи з попередження корупції.

Відповідно, Компанія рекомендує наступні способи усунення корупційних ризиків: забезпечити формулювання чітких, однотипних кваліфікаційних критеріїв до учасників процедури закупівель; встановлювати не завищені кваліфікаційні критерії до учасників процедури закупівель; створити умови для вільного та рівного доступу потенційних учасників процедури закупівель до інформації, яка стосується порядку їх проведення; забезпечити розширення ринку конкуренції шляхом вжиття відповідних ефективних заходів [1].

Переконані, що запропонований перелік шляхів мінімізації корупційних ризиків в діяльності Компанії під час здійснення публічних закупівель дозволить підвищити ефективність реалізації державної політики у сфері національної безпеки, покращить якість управління ресурсами, спрямованими на забезпечення національної безпеки, забезпечить прозорість публічних закупівель та зменшення рівня корупції у діяльності ДП «НАЕК «Енергоатом».

Список використаних джерел

1. Методологія оцінки корупційних ризиків у діяльності ДП «НАЕК «Енергоатом» та рекомендації для їх усунення. URL: http://archive.energoatom.kiev.ua/files/file/metodology_corruption.pdf.

2. Запит від Державне підприємство Національна атомна енергогенеруюча компанія «Енергоатом». URL: <https://www.me.gov.ua/infomez/Details?id=cb1f94aa-bb15-4389-8da7-eacc55926ba8&lang=uk-UA>.

Бурлака Владислав Васильович,
начальник відділу Головного слідчого
управління Національної поліції України

ЗДІЙСНЕННЯ ДІЗНАННЯ СЛІДЧИМИ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ ЩОДО КРИМІНАЛЬНИХ КОРУПЦІЙНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ

Законом України від 22 листопада 2018 року № 2617-VIII «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення досудового розслідування окремих категорій кримінальних правопорушень» (далі – Закон) запроваджується довгоочікуваний для правоохоронних органів інститут кримінальних проступків. Самим Законом вносяться зміни до положень Кримінального та Кримінального процесуального кодексів України, а відповідно до перехідних положень Кабінет Міністрів України повинен забезпечити приведення законодавчих актів у відповідність до цього Закону.

У той же час детальний аналіз положень якими Закон доповнює Кримінальний та Кримінальний процесуальний кодекси України

засвідчив про розповсюдження дізнання, як форми досудового розслідування, на корупційні кримінальні правопорушення.

Згідно примітки до статті 45 Кримінального кодексу України та статті 216 Кримінального процесуального кодексу України слідчі Національної поліції України здійснюють досудове розслідування стосовно досудового розслідування корупційних кримінальних правопорушень щодо злочинів, передбачених статтями 262, 308, 312, 313, 320, 357, 364¹, 365², 366¹, 368³, 368⁴, 368⁵ Кримінального кодексу України.

При цьому, відповідно до Закону, кримінальним проступком є передбачене цим Кодексом діяння (дія чи бездіяльність), за вчинення якого передбачено основне покарання у виді штрафу в розмірі не більше трьох тисяч неоподаткованих мінімумів доходів громадян або інше покарання, не пов'язане з позбавленням волі.

Відповідно у випадку вчинення кримінального проступку шляхом зловживання службовим становищем, передбаченого частиною першою статті 357 (Викрадення, привласнення, вимагання документів, штампів, печаток, заволодіння ними шляхом шахрайства чи зловживання службовим становищем або їх пошкодження) Кримінального кодексу України (у редакції Закону) буде здійснювати у формі дізнання.

Слід врахувати положення частини першої статті 45 (Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку з дійовим каяттям) Кримінального кодексу України відповідно до яких особа, яка вперше вчинила кримінальний проступок або необережний нетяжкий злочин, крім корупційних кримінальних правопорушень, звільняється від кримінальної відповідальності, якщо вона після вчинення кримінального правопорушення щиро покалася, активно сприяла розкриттю кримінального правопорушення і повністю відшкодувала завдані нею збитки або усунула заподіяну шкоду.

Положеннями статті 46 (Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку з примиренням винного з потерпілим) Кримінального кодексу України передбачається, що особа, яка вперше вчинила кримінальний проступок або необережний нетяжкий злочин, крім корупційних кримінальних правопорушень, звільняється від кримінальної відповідальності, якщо вона примирилася з потерпілим та відшкодувала завдані нею збитки або усунула заподіяну шкоду.

Частиною першою статті 47 (Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку з передачею особи на поруки) Кримінального кодексу України (у редакції Закону) визначено, що особу, яка вперше вчинила кримінальний проступок або нетяжкий злочин, крім корупційних кримінальних правопорушень, та щиро покалася, може бути звільнено від кримінальної відповідальності з передачею її на поруки колективу підприємства, установи чи організації за їхнім клопотанням за умови, що вона протягом року з дня передачі її на поруки виправдає довіру колективу, не ухилятиметься від заходів виховного характеру та не порушуватиме громадського порядку.

У відповідності до статті 48 (Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку із зміною обстановки) Кримінального кодексу України (у редакції Закону) особу, яка вперше вчинила кримінальний проступок або нетяжкий злочин, крім корупційних кримінальних правопорушень, може бути звільнено від кримінальної відповідальності, якщо буде визнано, що на час кримінального провадження внаслідок зміни обстановки вчинене нею діяння втратило суспільну небезпечність або ця особа перестала бути суспільно небезпечною.

Тобто, у разі вчинення особою кримінального проступку, передбаченого статтею 357 (Викрадення, привласнення, вимагання документів, штампів, печаток, заволодіння ними шляхом шахрайства чи зловживання службовим становищем або їх пошкодження) Кримінального кодексу України не можливо буде застосувати положення статті 45 Кримінального кодексу України.

Згідно зі змістом частини четвертої статті 32 (Повторність злочинів) Кримінального кодексу України (у редакції Закону) повторність відсутня, якщо за раніше вчинене кримінальне правопорушення особу було звільнено від кримінальної відповідальності на підставах, установлених законом, або якщо судимість за це кримінальне правопорушення було погашено або знято, а також після відбуття покарання за вчинення кримінального проступку.

Санкцією частини першої статті 357 Кримінального кодексу України передбачає покарання у вигляді штрафу до п'ятдесяти неоподаткованих мінімумів доходів громадян або обмеженням волі на строк до трьох років, а тому навіть у випадку виконання покарання у вигляді сплати штрафу або обмеження волі.

Таким чином, окреслена проблематика негативно впливає на здійснення дізнання слідчими Національної поліції України щодо кримінальних корупційних правопорушень та потребує подальших пропозицій, щодо законодавчого врегулювання зазначеної прогалини.

Вартилецька Інна Анатоліївна,
професор кафедри кримінального права
Національної академії внутрішніх справ,
кандидат юридичних наук, доцент

РОЛЬ КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ В ЗАБЕЗПЕЧЕННІ КОНСТИТУЦІЙНОСТІ НОРМ КРИМІНАЛЬНОГО ЗАКОНОДАВСТВА

Рішенням Конституційного Суду України щодо відповідності Конституції України (конституційності) окремих положень Закону України «Про запобігання корупції», Кримінального кодексу України від 27 жовтня 2020 року визнано, що стаття 366-1 КК України суперечить частині 1 статті 8 Конституції України [1]. Як зазначив Конституційний Суд, законодавець не дотримав принципів справедливості та пропорційності як елементів принципу верховенства права.